

Lectio Divina segédanyag

Évközi 18. vasárnap

B év - Jn 6,24-35

Szentmise evangéliumi szakaszaihoz

Szerkesztési munka végrehajtói:

Biblikus nézőpont:

Asztalos Gábor, Geiszelhardt Sára, Nyúl Viktor,

Liturgikus nézőpont

Mohay Réka

Patrisztikus nézőpont

Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna, Rác Dávid,

Pedagógiai nézőpont:

Csonka Laura, Roszkopf Rita

Szemlélődési nézőpont

Mohay Réka, Rác Édua Anna

Szerkesztő

Rác Édua Anna

Tanítóhivatali nézőpont

Révai László,
Szabóné Nagy Katalin

Zenei nézőpont

Csonka Laura, Frank Áron, Mohay Réka

Lektori szolgálatot teljesítettetek:

Nyúl Viktor - teljes tartalom áttekintése

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Amikor a nép látta, hogy Jézus nincs ott, s tanítványai sem, bárkába szálltak és elmentek Kafarnaumba, hogy megkeressék Jézust. Amikor a tó túlsó partján megtalálták, megkérdezték tőle: „Mester, hogy kerültél ide?” „Bizony, bizony, mondom nektek – felelte Jézus –: Nem azért kerestek, mert csodajeleket láttatok, hanem mert ettetek a kenyérből és jóllaktatok. De ne romlandó eledelért fáradozzatok, hanem olyanért, amely megmarad az örök életre. Ezt az Emberfia adja nektek, aki mellett maga az Atya tett tanúságot.” Erre megkérdezték tőle: „Mit tegyünk, hogy Istennek tetsző dolgot vigyünk végbe?” „Az tetszik Istennek – válaszolta Jézus –, ha hisztek abban, akit küldött.” De ők így folytatták: „Hadd lássuk, milyen csodajeleket viszel végbe! Akkor majd hiszünk neked. Mit tudsz tenni? Atyáink mannat ettek a pusztában, amint az Írás mondja: Égi kenyeret adott nekik enni.” Jézus erre azt mondta: „Bizony, bizony, mondom nektek: Nem Mózes adott nektek kenyeret az égből, hanem Atyám adja nektek az igazi mennyei kenyeret. Mert az az Isten kenyere, aki alászáll a mennyből és életet ad a világnak.” Erre így szóltak hozzá: „Urunk, adj nekünk mindig ebből a kenyérből!” „Én vagyok az élet kenyere – felelte Jézus. – Aki hozzám jön, többé nem éheznek, s aki bennem hisz, nem szomjazik soha.

Ezek az evangélium igéi.

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus vonal

1.1.1. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

²⁴ Cum ergo vidisset turba quia Iesus non esset ibi neque discipuli eius, ascenderunt ipsi naviculas et venerunt Capharnaum quaerentes Iesum.

²⁴ Amikor a nép látta, hogy Jézus nincs ott, s tanítványai sem, bárkába szálltak és elmentek Kafarnaumba, hogy megkeressék Jézust.

²⁴ Amikor tehát a sokaság meglátta, hogy nincs ott sem Jézus, sem a tanítványai, beszálltak a bárkába, és Jézust keresve Kafarnaumba mentek.

²⁴ Mikor tehát a nép látta, hogy Jézus és tanítványai nincsenek ott, beszálltak a bárkába és Kafarnaumba mentek, hogy megkeressék Jézust.

²⁴ Mikor azért látta a sokaság, hogy sem Jézus, sem a tanítványai nincsenek ott, beszállának ők is a hajókba, és elmenének Kapernaumba, keresvén Jézust.

²⁴ Amikor tehát látta a sokaság, hogy sem Jézus, sem a tanítványai nincsenek ott, beszálltak a bárkába, elmentek Kafarnaumba, és keresték Jézust.

²⁵ Et cum invenissent eum trans mare, dixerunt ei: " Rabbi, quando huc venisti? "

²⁵ Amikor a tó túlsó partján megtalálták, megkérdezték tőle: „Mester, hogy kerültél ide?”

²⁵ Amikor megtalálták őt a tengeren túl, azt mondták neki: »Rabbi, mikor jöttél ide?»

²⁵ Mikor megtalálták a tó másik partján, megkérdezték: „Mester, mikor jöttél ide?”

²⁵ És megtalálván őt a tengeren túl, mondának neki: Mester, mikor jöttél ide?

²⁵ Amikor megtalálták a tenger túlsó partján, megkérdezték tőle:

– Rabbi, mikor jöttél ide?

²⁶ Respondit eis Iesus et dixit: " Amen, amen dico vobis: Quaeritis me, non quia vidistis signa, sed quia manducastis ex panibus et saturati estis.

²⁶ „Bizony, bizony, mondom nektek – felelte Jézus –: Nem azért kerestek, mert csodajeleket láttatok, hanem mert ettetek a kenyérből és jóllaktatok.

²⁶ Jézus azt felelte: »Bizony, bizony mondom nektek: Kerestek engem, de nem azért, mert csodajeleket láttatok, hanem mert ettetek a kenyerekből és jóllaktatok.

²⁶ Jézus így válaszolt: „Bizony, bizony mondom nektek: kerestek engem, de nem azért, mert csodát láttatok, hanem mert ettetek a kenyérből és jóllaktatok.

²⁶ Felele nékik Jézus és monda: Bizony, bizony mondom néktek: nem azért kerestek engem, hogy jeleket láttatok, hanem azért, mert ettetek ama kenyerekből, és jóllaktatok.

²⁶ Jézus ezt válaszolta nekik:

– Bizony, bizony, mondom nektek, nem azért kerestek, mert jeleket láttatok, hanem azért, mert ettetek a kenyerekből, és jóllaktatok.

²⁷ Operamini non cibum, qui perit, sed cibum, qui permanet in vitam aeternam, quem Filius hominis vobis dabit; hunc enim Pater signavit Deus! ”.

²⁷ De ne romlandó eledelért fáradozzatok, hanem olyanért, amely megmarad az örök életre. Ezt az Emberfia adja nektek, aki mellett maga az Atya tett tanúságot.”

²⁷ Ne azért az eledelért fáradozzatok, amely veszendő, hanem azért az eledelért, amely megmarad az örök életre, amelyet majd az Emberfia ad nektek. Őt ugyanis az Atyaisten jelölte meg.«

²⁷ Ne fáradozzatok veszendő eledelért, hanem olyanért, amely megmarad az örök életre, amit az Emberfia ad majd nektek: őt igazolja az Atyaisten.”

²⁷ Munkálkodjatok ne az eledelért, a mely elvész, hanem az eledelért, a mely megmarad az örök életre, a melyet az embernek Fia ad majd néktek; mert őt az Atya pecsételte el, az Isten.

²⁷ Ne veszendő táplálékért fáradozzatok, hanem azért a táplálékért, amelyik megmarad az örök életre, amelyet az Emberfia ad majd nektek, mert ő az, akit az Atya, Isten, pecséttel jelölt meg.

²⁸ Dixerunt ergo ad eum: “ Quid faciemus, ut operemur opera Dei? ”.

²⁸ Erre megkérdezték tőle: „Mit tegyünk, hogy Istennek tetsző dolgot vigyünk végbe?”

²⁸ Erre azt kérdezték tőle: »Mit tegyünk, hogy Isten tetteit cselekedjük?«

²⁸ Azok megkérdezték: „Mit tegyünk, hogy Istennek tetsző dolgot cselekedjünk?”

²⁸ Mondának azért néki: Mit csináljunk, hogy az Isten dolgait cselekedjük?

²⁸ Ekkor megkérdezték tőle:

– Mit tegyünk, hogy Istennek tetsző munkát végezzünk?

²⁹ Respondit Iesus et dixit eis: “ Hoc est opus Dei, ut credatis in eum, quem misit ille ”.

²⁹ „Az tetszik Istennek – válaszolta Jézus –, ha hisztek abban, akit küldött.”

²⁹ Jézus azt felelte: »Isten tette az, hogy higgyetek abban, akit ő küldött.«

²⁹ „Istennek tetsző cselekedet az, felelte Jézus, hogy higgyetek az ő küldöttjében.”

²⁹ Felele Jézus és monda nékik: Az az Isten dolga, hogy higgyetek abban, a kit ő küldött.

²⁹ Jézus ezt felelte nekik:

– Az az Istennek tetsző munka, hogy higgyetek abban, akit ő küldött.

³⁰ Dixerunt ergo ei: “ Quod ergo tu facis signum, ut videamus et credamus tibi? Quid operaris?

³⁰ De ők így folytatták: „Hadd lássuk, milyen csodajelet viszel végbe! Akkor majd hiszünk neked. Mit tudsz tenni?”

³⁰ Erre megkérdezték tőle: »Milyen jelet viszel végbe, hogy lássuk és higgyünk neked? Mit cselekszel?»

³⁰ De ők tovább kérdezték: „Hadd lássuk, milyen csodát művelsz, hogy higgyünk neked? Mit teszel?”

³⁰ Mondának azért néki: Micsoda jelt mutatsz tehát te, hogy lássuk és higgyünk neked? Mit művelsz?

³⁰ Erre megkérdezték:

– És te milyen jelet teszel, hogy miután láttuk, higgyünk neked? Mi a te műved?

³¹ Patres nostri manna manducaverunt in deserto, sicut scriptum est: “Panem de caelo dedit eis manducare” ”.

³¹ Atyáink mannat ettek a pusztában, amint az Írás mondja: Égi kenyeret adott nekik enni.”

³¹ Atyáink mannat ettek a pusztában, amint írva van: ‘A mennyből adott nekik kenyeret enni’«. (Kiv 16,4)

³¹ Atyáink mannat ettek a pusztában, amint az Írás mondja: kenyeret adott nekik enni.”

³¹ A mi atyáink a mannat ették a pusztában; a mint meg van írva: Mennyei kenyeret adott vala enniök.

³¹ A mi atyáink a mannat ették a pusztában, ahogyan meg van írva: Mennyei kenyeret adott nekik enni.

³² Dixit ergo eis Iesus: “ Amen, amen dico vobis: Non Moyses dedit vobis panem de caelo, sed Pater meus dat vobis panem de caelo verum;

³² Jézus erre azt mondta: „Bizony, bizony, mondom nektek: Nem Mózes adott nektek kenyeret az égből, hanem Atyám adja nektek az igazi mennyei kenyeret.

³² Jézus ezt válaszolta: »Bizony, bizony mondom nektek: Nem Mózes adott nektek mennyből való kenyeret, hanem az én Atyám adja nektek az igazi mennyből való kenyeret.

³² Jézus így felelt: Bizony, bizony mondom nektek: nem Mózes adott kenyeret a mennyből, hanem Atyám adja a mennyből az igazi kenyeret,

³² Monda azért nékik Jézus: Bizony, bizony mondom néktek: nem Mózes adta néktek a mennyei kenyeret, hanem az én Atyám adja majd néktek az igazi mennyei kenyeret.

³² Jézus így válaszolt nekik:

– Bizony, bizony, mondom nektek, nem Mózes adta nektek a mennyei kenyeret, hanem az én Atyám adja nektek a mennyei kenyeret, az igazit.

³³ panis enim Dei est, qui descendit de caelo et dat vitam mundo ”.

³³ Mert az az Isten kenyere, aki alászáll a mennyből és életet ad a világnak.”

³³ Mert az Isten kenyere az, amely a mennyből szállt le, és életet ad a világnak.«

³³ mert az az Isten kenyere, ami leszállt a mennyből szállt le és életet ad a világnak.”

³³ Mert az az Istennek kenyere, a mely mennyből száll alá, és életet ad a világnak.

³³ Mert az Isten kenyere az, aki a mennyből száll le, és életet ad a világnak.

³⁴ Dixerunt ergo ad eum: “ Domine, semper da nobis panem hunc ”.

³⁴ Erre így szóltak hozzá: „Urunk, adj nekünk mindig ebből a kenyérből!”

³⁴ Ekkor azt mondták neki: »Uram, mindenkor add nekünk ezt a kenyeret!«

³⁴ „Uram, kiáltották, add nekünk mindig ezt a kenyeret!”

³⁴ Mondának azért néki: Uram, mindenkor add nekünk ezt a kenyeret!

³⁴ – Urunk, add nekünk mindig ezt a kenyeret! – mondták neki.

³⁵ Dixit eis Iesus: “ Ego sum panis vitae. Qui venit ad me, non esuriet; et, qui credit in me, non sitiet umquam.

³⁵ „Én vagyok az élet kenyere – felelte Jézus. – Aki hozzám jön, többé nem éhez, s aki bennem hisz, nem szomjazik soha.

³⁵ Jézus azt felelte nekik: »**Én vagyok az élet kenyere. Aki hozzám jön, nem fog éhezni, és aki bennem hisz, sohasem szomjazik meg.**

³⁵ Jézus erre így szólt: „**Én vagyok az élet kenyere. Aki hozzám jön, nem éhez többé, és aki bennem hisz, nem szomjazik többé soha.**

³⁵ Jézus pedig monda nekik: **Én vagyok az életnek ama kenyere; a ki hozzám jó, semmiképpen meg nem éhez, és a ki hisz bennem, meg nem szomjúhozik soha.**

³⁵ Jézus ezt mondta nekik:

– **Én vagyok az élet kenyere. Aki hozzám jön, nem éhez meg többé, és aki bennem hisz, nem szomjazik meg többé soha.**

1.1.2. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok János evangéliumán belül

1,51 “Bizony, bizony, mondom nektek: Látni fogjátok, hogy megnyílik az ég, s az Isten angyalai föl- s leszállnak az Emberfia fölött.”

2,18 “A zsidók azonban szót emeltek, ezekkel a szavakkal fordultak hozzá: „Miféle csodajelel mutatsz, hogy ezt mered tenni?”

4,14 “De aki abból a vízből iszik, amelyet én adok, az nem szomjazik meg soha többé, mert a víz, amelyet én adok, örök életre szökellő vízforrás lesz benne.”

4,15 “Erre az asszony kérte: „Uram, adj nekem ilyen vizet, hogy ne szomjazzam többé, s ne kelljen idejárnom meríteni.”

4,32 “De ő azt felelte: „Van eledelem, csak nem tudtok róla.”

6,50-58 “Ez a mennyből alászállott kenyér, aki ebből eszik, nem hal meg. Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, amelyet adok, a testem a világ életéért.” Erre vita támadt a zsidók közt: „Hogy adhatja ez a testét eledelül?” Jézus ezt mondta rá: „Bizony, bizony, mondom nektek: Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok a vérét, nem lesz élet bennetek. De aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, annak örök élete van, s feltámasztom az utolsó napon. A testem ugyanis valóságos étel, s a vérem valóságos ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az bennem marad, én meg benne. Engem az élő Atya küldött, s általa élek. Így az is élni fog általam, aki engem eszik. Ez a mennyből alászállott kenyér nem olyan, mint az, amelyet atyáitok ettek és meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi, az örökké él.”

Szinoptikus párhuzamok

Mt 5,6 “Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságot, mert majd eltelnek vele.”

Mt 6,11 “Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma”

Mt 12,38 “Ekkor néhány írástudó és farizeus így szólt hozzá: „Mester, jelet szeretnénk tőled látni.”

Mt 16,1-4 “Farizeusok és szadduceusok mentek hozzá, hogy próbára tegyék. Arra kérték, hogy mutasson nekik égi jelet. Ezt válaszolta nekik: „Este azt mondjátok, jó idő lesz, mert vöröslik az ég. Hajnalban meg: Ma zivatar lesz, mert az ég felhős és vörös. Az ég színéből tudtok következtetni, az idők jeleit meg nem tudjátok felismerni? A gonosz házasságtörő nemzedék jelet kíván, de nem kap más jelet, mint Jónás jelét.” Ezzel otthagya őket és elment.”

Mt 16,12 “Akkor megértették, hogy nem a kenyér kovászatától óvta őket, hanem a farizeusok tanításától.”

Mk 1,37 "Amikor megtalálták, ezt mondták neki: „Mindenki téged keres.”

Mk 8,11 "Farizeusok mentek hozzá, vitatkozni kezdtek vele, és égi jelet kértek tőle, hogy próbára tegyék.”

Mk 15,32 "A Krisztus, Izrael királya, szálljon le most a keresztről a szemünk láttára, s akkor hiszünk!”

Lk 11,29-32 "Amikor a nép köréje sereglett, elkezdett beszélni: „Ez a nemzedék gonosz nemzedék. Jelt kíván, de nem kap más jelet, mint Jónás próféta jelét. Mert ahogy Jónás jel volt a niniveieknek, úgy lesz jel az Emberfia is e nemzedéknek. Dél királynője feltámad majd az ítéletkor e nemzedék tagjaival együtt, és elítéli őket. Mert eljött a föld széléről, hogy meghallgassa Salamon bölcsességét, s itt nagyobb van Salamonnál. A ninivei férfiak feltámadnak majd az ítéletkor e nemzedékkel együtt, és elítélik, mert ők bűnbánatot tartottak Jónás szavára, s itt nagyobb van Jónásnál.”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Kiv 16,4.13-15 "De az Úr így szólt Mózeshez: „Nézd, én kenyeret hullatok nektek az égből. A nép menjen ki, és gyűjtsön magának egy napra valót belőle. Így akarom próbára tenni, hogy parancsom szerint jár-e el.” "Valóban, estére fűrcsapat jelent meg, és ellepte a tábort. Reggel pedig harmatozó felhő volt a tábor körül. Amikor a harmatozó felhő felszállt, a puszta talaján valami finom szemcsés dolog volt, olyan, mint a dér a földön. Izrael fiai észrevették és kérdezték egymást: mi ez? Nem tudták ugyanis, hogy mi az. Mózes így szólt hozzájuk: „Ez az a kenyér, amelyet az Úr ad nektek enni.”

Kiv 16,20 "De nem hallgattak Mózesre, és egyesek mégis eltették másnapra. Ez azonban tele lett féreggel és bűzlött, ezért Mózes megharagudott rájuk.”

Szám 11,7-9 "A manna olyan volt, mint a koriander magja, szemre meg mint a bdellium gyantája. Az emberek végigpásztázták (a környéket), összeszedeggették, aztán megőrölték kézimalmon vagy összetörték mozsárban, megfőzték fazékban, s cipót sütöttek belőle; olyan ízű volt, mint az olajos kalács. Ha éjszaka harmat hullott, manna is hullott.”

Zsolt 78,24 "Mannát hullatott az égből eledelül, égi kenyeret adott nekik.”

Zsolt 105,40 "Áhítozásukra fűrjeket küldött, és égi kenyérrel lakatta jól őket.”

Sir 24,21 "Aki megízlel, még jobban kíván, s aki iszik belőlem, még jobban szomjazik.”

Iz 55,2 "Miért költitek a pénzt arra, ami nem kenyér, és a keresetet arra, ami jól nem lakat? Hallgassatok ide, figyeljetek rám, akkor jót esztek, és kövér falatokban lesz részetek.”

1Jn 3,23 "Az az ő parancsa, hogy higgyünk Fiának, Jézus Krisztusnak nevében, és szeressük egymást parancsa szerint.”

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus vonal

2.1.1. Atyák Bibliája

Más az a kenyér, amelyet emberek készítenek és csillapítja az éhséget és más az a kenyér, amelyet Isten ad és örök életet nyer vele a benne hívő. Te melyik kenyeret akarod enni? Azt mondod, nem ismerem jól az Isten kenyerét, akkor hogyan válasszak? Halld hát, milyen is az

Istentől rendelt kenyér! *Ízleljétek és lássátok, mily jóságos az Úr!* (Zsolt 34, 9). Csodálkozol, hogy ezt mondják az Úrról? Nem meglepő, hiszen maga az Úr mondta magáról: „*De aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, annak örök élete van, s feltámasztom az utolsó napon. A testem ugyanis valóságos étel, s a vérem valóságos ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az bennem marad, én meg benne*” (Jn 6, 54 – 56). Mi lehet édesebb annál, mint birtokolni az örök életet? Mi lehet édesebb annál, mint benne maradni az Úrban, egészen az övé lenni? Ez tehát Isten kenyere, amely örök életet szerez, Istenhez kapcsol és utána másra már nem is vágyakozol, mert megtaláltad azt az élelmet, amely betölti életed. Így lesz rád érvényes a Zsoltáros szava: „*Féldjétek az Urat, ti szentjei, akik őt félik, nem szenvednek hiányt.*” (Zsolt 34, 10).

Meggyőztelek? Isten kenyerét választod? Akkor távolíts el mindent, amely méltatlanná tesz téged annak vételére. Menj, légy mindig éber, tisztulj meg bűneidről, hogy mindig készen állj az Eucharisztia vételére.

Vö.:

- Firmicus Maternus¹, A pogány vallások tévelygéseiről, 18, 2 – 8 (Firmico Materno, De errore prof. relig., 18, 2-8)
- Igny – i Gueric, Szentbeszéd a feltámadásról, 2, 3 (Gueric d’Igny, Sermo de resurrect., 2, 3)

2.2. Tanítóhivatali vonal

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

III. Az Eucharisztia az üdvösség rendjében

A KENYÉR ÉS A BOR JELEI

1333. A szentmise közepén a kenyér és a bor Krisztus szavai és a Szentlélek segítségül hívása által Krisztus testévé és vérévé válik. Parancsának megfelelően az Egyház az ő dicsőséges eljövételéig folytatja azt, amit az Úr szenvedése előestéjén tett: „*Kezébe vette a kenyeret (...)*” „*Kezébe vette a borral telt kelyhet (...)*” A kenyér és a bor titokzatos módon Krisztus testévé és vérévé válnak, ugyanakkor a teremtés jóságának jelei maradnak. A följánlásban hálát adunk a Teremtőnek a kenyérért és a borért (vö. Zsolt 104.), „*az emberi munka*” gyümölcseért, ami előbb a „*föld gyümölcse*” és a „*szőlőtő termése*”, azaz a Teremtő adományai. Az Egyház Melkizedeknek, a királynak és papnak a gesztusában, amikor följánlotta „*a kenyeret és bort*” (Ter 14,18), saját följánlásának előképét látja. (Vö. a szentmise római kánonja, Missale Romanum, 1970, 453.)

1334. Az Ószövetségben a kenyeret és a bort a zsengeáldozatok között ajánlották föl a Teremtő iránti hála jeleként. Az Egyiptomból való kivonulás összefüggésében még egy új jelentéssel gyarapodtak. A kovásztalan kenyerek, melyeket Izrael népe minden évben a pászkaünnepen evett, az Egyiptomból való szabadító kivonulás sietségére emlékeztetnek; a pusztai manna állandóan Izrael emlékezetébe idézi, hogy Isten szavának kenyereiből él (vö. MTörv 8,3). Végül

¹ Sziciliában született, pogány író volt, de kereszténnyé, sőt egyházatyává vált.

a mindennapi kenyér az ígéret földjének gyümölcse, záloga annak, hogy Isten hűséges ígéreteihez. Az „áldás kelyhe” (1Kor 10,16) a zsidók húsvéti vacsorájának a végén a bor ünnepi öröméhez eszkatologikus jelentést kapcsol: Jeruzsálem messiási helyreállításának várását. Jézus úgy alapította meg Eucharisziáját, hogy a kenyér és a kehely áldásának új és végleges értelmet adott.

1335. A kenyérszaporítás csodái, amikor az Úr áldást mondott, megtörte a kenyereket és tanítványai által szétosztotta a sokaság táplálékául, előképei az ő egy eucharisztikus kenyere túlaradó bőségének (vö. Mt 14,13-21): a Kánában borra változtatott víz jele (vö. Jn 2,11) már Jézus megdicsőülésének óráját hirdeti. Magát a beteljesedést nyilvánítja ki a menyegzői lakoma az Atya országában, ahol a hívők a Krisztus vérévé vált új bort fogják inni. (vö. Mk 14,25)

1336. Az Eucharisztia első bejelentése megosztotta a tanítványokat, miként a szenvedés bejelentése megbotránkoztatta őket: „Kemény beszéd ez! Ki hallgathatja?” (Jn 6,60). Az Eucharisztia és a kereszt a botrány sziklája. Egy és ugyanarról a misztériumról van szó, és mindig megosztásra adnak alkalmat: „Ti is el akartok menni?” (Jn 6,67): az Úr e kérdése végig hangzik a századokon mint szeretetének meghívása annak fölfedezésére, hogy egyedül ő az, akinél „az örök élet ígérei” vannak (Jn 6,68); és a hitben elfogadni Eucharisziájának ajándékát azt jelenti, hogy őt magát fogadjuk be.

A Krisztusban való élet

1691. „Ismerd föl, ó keresztény ember, méltóságodat, s miután részesültél az isteni természetben, ne akarj visszatérni régi, alacsonyrendű életedhez. Emlékezz rá, hogy milyen Főhöz tartozol, milyen Test tagja lettél. Emlékezz rá, hogy kiragadtattál a sötétség hatalmából és átvitettél a világosságba és Isten országába.” (Nagy Szent Leó: Sermo, 21, 3: CCL 138, 88 /PL 54, 192-193/)

1692. A Hiszekegy megvallotta azokat a nagy ajándékokat, melyekkel Isten elhalmozta az embert a teremtés művében s még inkább a megváltás és a megszentelés révén. Amit a hit megvall, a szentségek azt közlik: a keresztények „a szentségek által, melyek által újjászülettek”, „Isten gyermekei lesznek” (1Jn 3,1 vö. Jn 1,12), „az isteni természetben részesülnek” (2Pt 1,4). Fölsimervén a hitben új méltóságukat, arra kaptak meghívást, hogy ezentúl Krisztus evangéliumához méltóan éljenek (vö. Fil 1,27). A szentségek és az imádság révén megkapják Krisztus kegyelmét és Lelkének ajándékait, melyek képessé teszik őket erre az új életre.

1693. Jézus Krisztus mindig azt tette, ami az Atyának tetszett (vö. Jn 8,29). Mindig tökéletes közösségben élt vele. Ugyanígy tanítványai is arra kaptak meghívást, hogy az Atya szeme előtt éljenek, „aki a rejtekben is lát” (Mt 6,6), hogy tökéletesek legyenek, „amint a mennyei Atya tökéletes” (Mt 5,7).

1694. A keresztények a keresztség által Krisztusba testesülve (vö. Róm 6,5) „meghaltak a bűnnek, de élnek az Istennek Jézus Krisztusban” (vö. Róm 6,11), így részesülve a Feltámadott életében (vö. Kol 2,12). Krisztust követve és Hozzá kapcsolódva (vö. Jn 15,5) a keresztények

törekedhetnek arra, hogy Isten követői legyenek mint szeretett gyermekek, és a szeretetben járjanak (vö. Ef 5,1-2), gondolataikat, szavaikat és cselekedeteiket úgy alakítván, hogy az az érzület legyen bennük, amely Krisztus Jézusban is volt (vö. Fil 2,5), és követik az ő példáját (vö. Jn 3,12-16).

1695. A keresztények, "miután megigazultak (...) az Úr Jézus Krisztus nevében és a mi Istenünk Lelkében" (1Kor 6,11), megszenteltek és meghívott szentek, [12] "a Szentlélek temploma" (1Kor 6,19) lettek. A "Fiú Lelke" tanítja őket imádkozni az Atyához, [13] és életükké válva cselekvésre indítja őket, [14] hogy a Lélek gyümölcseit teremjék [15] tevékeny szeretettel. A Szentlélek, gyógyítván a bűn sebeit, lelki átformálással belsőleg megújít, [16] megvilágosít és megerősít, hogy mint "a világosság fiai" (Ef 5,8) "minden jóságban, igazságosságban és igazságban" (5,9) éljünk.

1696. Krisztus útja "az életre vezet", a vele ellenkező út "a pusztulásba visz" (Mt 7,13). [17] A két út evangéliumi példázata állandóan jelen van az Egyház katekézisében. Jelzi az erkölcsi döntések fontosságát üdvösségünk szempontjából. "Két út van: egyik az életé, másik a halálé; de a két út között igen nagy különbség van." [18]

2.2.2. Pápai gondolatok

Szent II. János Pál pápa: Evangelium vitae

II. János Pál pápa enciklikája a püspököknek, a papoknak és diakónusoknak, szerzeteseknek és szerzetesnőknek, a laikus krisztushívőknek és minden jóakarátú embernek az emberi élet sérthetlenségéről

Jn 6,33

37. Az élet, amit Isten Fia adni jött az embereknek, nem korlátozódik a földi élet idejére. Az élet, mely öröktől fogva „benne van” és „az emberek világossága”,² *Istentől született lét és a részesedés szeretetének teljességében:* „Akik pedig befogadták Őt, azoknak hatalmat adott, hogy Isten fiaivá legyenek: azoknak, akik hisznek az Ő nevében, akik nem vérből, nem is a test ösztönéből, nem is a férfi akaratából, hanem Istentől születtek.”³

Jézus ezt az életet, melynek ajándékozására jött, néha egyszerűen így nevezi: „az élet”; és az Istentől való születést úgy mutatja be, mint a szükséges föltételt ahhoz, hogy a cél, melyre Isten teremtette az embert, elérhető legyen: „Ha valaki nem születik újjá fölülről, nem láthatja meg Isten országát”.⁴ Ennek az életnek az ajándéka Jézus küldetésének sajátos tárgya: Ő az, „aki a

² Jn 1,4

³ Jn 1,12–13

⁴ Jn 3,3

mennyből szállott alá, és életet ad a világnak”,⁵ úgyhogy teljes igazsággal állíthatja: „Ha valaki engem követ... övé lesz az élet világossága”.⁶

Máskor Jézus „örök életről” beszél, s e kifejezésben az *örök* jelző nem egyszerűen időfölötti távlatot jelent. Az élet, melyet Jézus ígér és ajándékozik, „örök”, mert az „Örökkévaló” életében való részesedés teljességét jelenti. Aki hisz Jézusban és közösségre lép vele, annak örök élete van,⁷ mert tőle hallja azokat a szavakat, melyek kinyilatkoztatják és létébe árasztják az élet teljességét; ezek „az örök élet igéi”, melyeket Péter ismert föl a maga hitvallásában: „Uram, kihez menjünk? Az örök élet igéi nálad vannak; s mi hittünk és megismertük, hogy te vagy az Isten Szentje.”⁸ Hogy az örök élet miben áll, azt maga Jézus magyarázza meg, amikor főpapi imájában az Atyához fordul: „Az örök élet pedig az, hogy megismerjenek Téged, az egyedül igaz Istent és akit küldtél, Jézus Krisztust.”⁹ Megismerni Istent és az Ő Fiát, azt jelenti, hogy az ember befogadja saját életébe az Atya, a Fiú és a Szentlélek szeretetközösségének misztériumát, s így élete *az isteni életben való részesedés által már most* kitárul az örök életre.

Szent II. János Pál pápa: Ecclesia de Eucharistia

II. János Pál pápa enciklikája az Eucharisztia és az Egyház kapcsolatáról

Jn 6,35.48

14. Krisztus Húsvétja a szenvedéssel és halállal együtt magában foglalja az ő föltámadását is. Erre emlékeztet a hívő nép akklamációja a konsekráció után: „*Hittel valljuk föltámadásodat*”. Az eucharisztikus áldozat ugyanis nemcsak az Üdvözítő halálának és föltámadásának misztériumát jeleníti meg, hanem a föltámadás misztériumát is, ami megkoronázza az áldozatot. Csak az élő és föltámadott Krisztus lehet az Eucharishtiában „az élet kenyere” (Jn 6,35.48) „az élő kenyér” (Jn 6,51). Szent Ambrus úgy beszélt erről az újonnan megkeresztelteknek, mint a föltámadásnak saját életükben való megvalósulásáról: „Ha Krisztus számodra a mai nap, akkor ő minden nap teerted támad föl”.¹⁰ Alexandriai Szent Cirill pedig azt hangsúlyozta, hogy a szent misztériumokban való részesedés „igaz megvallása és emlékezete annak, hogy az Úr meghalt és föltámadott értünk és a mi üdvösségünkért.”¹¹

⁵ Jn 6,33

⁶ Jn 8,12

⁷ vö. Jn 3,15; 6,40

⁸ Jn 6,68–69

⁹ Jn 17,3

¹⁰ De sacramentis V, 4, 26: CSEL 73,70. Szent Ambrus a Miatyánknak e sorát magyarázza: „mindennapi kenyерünket add meg nekünk ma”. A napi szentáldozásra buzdítva mondja: „Ha naponta magadhoz veszed, naponta „ma” van számodra. Ha számodra a „ma” Krisztus, akkor naponta föltámad neked. Hogyan? Úgy, hogy „az én Fiam vagy te, én ma szültelek téged” (Zsolt 2,7). „Ma” tehát akkor van, amikor Krisztus föltámad.”

¹¹ János evangéliumáról XII, 20: PG 74, 726.

XVI. Benedek pápa: Deus caritas est

XVI. Benedek pápa enciklikája a püspököknek, a papoknak és diákonusoknak, az Istennek szentelt személyeknek és minden krisztushívőnek a keresztény szeretetről

vö. Jn 6,31-33

13. Az önátadás ezen aktusát Jézus maradandóan jelenvalóvá tette azzal, hogy megalapította az Eucharisziát az utolsó vacsorán. Elővételezte halálát és föltámadását, amikor abban az órában a kenyérben és a borban önmagát, a testét és a véréát adta tanítványainak mint az új mannát (vö. Jn 6,31-33). Amennyiben az antik világ arról álmodott, hogy az ember tulajdonképpeni tápláléka – az, amiből emberként él – végső soron a Logosz, az örökkévaló értelem: ez a Logosz most valóban eledelünké vált – mint szeretet. Az Eucharisztia egyesít bennünket Jézus önátadásának aktusával. Mi nemcsak statikusan fogadjuk be a megtestesült Logoszt, hanem részeseivé válunk önátadása dinamikájának. Az Isten és Izrael közötti házasság képe korábban elgondolhatatlan módon valóra vált: az Istennel való szembenállásból a Jézus önátadásával való közösség, az Ő testének és vérének közössége által egyesülés lesz: a szentség „misztikája”, mely Istennek felénk való lehajlásán nyugszik, de továbbhalad és magasabbra vezet, mint ahova az ember bármilyen misztikus fölemelkedése fölérhethetne.

XVI. Benedek pápa: Sacramentum caritatis

XVI. Benedek pápa szinódus utáni apostoli buzdítása a püspökökhöz és papokhoz, a szerzetesekhez és szerzetesnőkhöz, és a világi krisztushívőkhöz az Eucharistiáról, az Egyház életének és küldetésének forrásáról és csúcspontjáról

Jn 6,29

„Istennek tetsző cselekedet az, hogy higgyetek abban, akit Ő küldött” (Jn 6,29)

Az Egyház eucharisztikus hite

6. „Íme, hitünk szent titka!” E kiáltással, mely közvetlenül a konszekráció szavai után hangzik el, a pap kihirdeti az ünnepelelt misztériumot, és kifejezi csodálatát a kenyérnek az Úr Jézus testévé és a bornak az Ő vérévé történt lényegi átváltozása miatt, mely minden emberi megértést felülmúló valóság. Valóban, az Eucharisztia kiváltképpen „hitünk misztériuma”: „hitünk összefoglalása és lényege”.¹² Az Egyház hite lényege szerint eucharisztikus hit, és egész különlegesen az Eucharisztia asztaláról táplálkozik. A hit és a szentségek az egyházi élet két egymást kiegészítő összetevője. Az Isten Igéje hirdetése által fölébresztett hit a föltámadott Úrral való, a Szentségekben megvalósuló kegyelmi találkozásból táplálkozik és növekszik: „A hit fejeződik ki a szertartásban, és a szertartás erősíti és bátorítja a hitet.”¹³ Ezért az Oltáriszentség mindig az Egyház életének középpontja; „az Eucharisziának köszönhetően az Egyház mindig újjászületik!”¹⁴ Minél elevenebb Isten népében az eucharisztikus hit, annál mélyebb a részesevé az egyházi életben, meggyőződéses ragaszkodása által ahhoz a küldetéshez, melyet Krisztus tanítványaira bízott. Ennek tanúja magának az Egyháznak a

¹² KEK 1327.

¹³ Propositio 16.

¹⁴ XVI. Benedek: Székfoglaló homília (2005. V. 7.): AAS 97 (2005), 752.

története. Bizonyos formában minden nagy megújulás annak a hitnek új fölfedezéséhez kötődik, hogy az Úr az Eucharishtiában jelen van népe között.

Jn 6,32

„Bizony, bizony mondom nektek: Nem Mózes adott nektek kenyeret az égből, hanem Atyám adja nektek az igazi mennyei kenyeret” (Jn 6,32)

A lex orandi és a lex credendi

34. A Püspöki Szinódus sokat foglalkozott az eucharisztikus hit és ünneplés benső kapcsolatával, kiemelte a lex orandi és a lex credendi közötti összefüggést, és hangsúlyozta a liturgikus cselekmény elsőbbségét. Az Eucharishtiát mint a hit hitelesen ünnepelt misztériumát annak világos tudatában kell megélni, hogy a hívő megértés (intellectus fidei) alapján mindig kapcsolatban van az Egyház liturgikus cselekményével.¹⁵ E témakörben a teológiai reflexió soha nem szakadhat el a Krisztus által alapított szentségi rendtől. Másrészt a liturgikus cselekményt nem szabad csak úgy általában tekinteni, elszakítva a hit misztériumától. A mi hitünk és az eucharisztikus liturgia forrása ugyanis egy és ugyanaz az esemény: az ajándék, melyben Krisztus önmagát adta a húsvéti misztériumban.

Jn 6,32-33

A mennyből alászállott kenyér

7. Az eucharisztikus hit legfontosabb tartalma magának Istennek a misztériuma, a szentháromságos szeretet. Jézusnak Nikodémussal folytatott beszélgetésében találunk egy idevonatkozó megvilágosító kijelentést: „Isten úgy szerette a világot, hogy megszületett Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen. Mert Isten nem azért küldte Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön általa a világ” (Jn 3,16-17). E szavak megmutatják Isten ajándékának legmélyebb gyökerét. Jézus az Eucharishtiában nem „valamit” ad, hanem önmagát adja; a tulajdon testét ajánlja föl és a tulajdon vérént ontja. Így ajándékozta saját létének teljességét, kinyilatkoztatva ennek a szeretetnek ősforrását. Ő az örök Fiú, akit az Atya odaadott értünk. Az evangéliumban azt is halljuk, hogy Jézus, miután az öt kenyér és két hal megszapóritásával jóllakatta a sokaságot, azoknak, akik egészen a kafarnaumi zsinagógáig követték őt, mondja: „Az én Atyám adja nektek az igazi kenyeret az égből; Isten kenyere az, aki leszállt az égből és életet ad a világnak” (Jn 6,32-33), és a végén önmagát, a saját testét és vérént azonosítja ezzel a kenyérral: „Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, amelyet adok, a testem a világ életéért” (Jn 6,51). Jézus így az élet kenyérének nyilatkoztatja ki magát, akit az örök Atya ajándékoz az embereknek.

¹⁵ Vita utáni beszámoló 4: L'Osservatore Romano, 2005. X. 14. 5. o.

XVI. Benedek pápa: Verbum domini

XVI. Benedek pápa Szinódus utáni apostoli buzdítása Isten szaváról az egyház életében és küldetésében a püspököknek, a klérusnak, az Istennek szentelt személyeknek és a laikus hívőknek

vö. Jn 6,22-69; Jn 6,33-35

Isten Szava és az Eucharisztia

54. Amit általában mondunk a Szó és a Szentségek kapcsolatáról, az még mélyebben érvényes, amikor az Eucharisztia ünnepléséről beszélünk. A Szó és az Eucharisztia bensőséges egysége a szentírási tanúságtételben gyökerezik (vö. Jn 6; Lk 24.), ami mellett tanúskodnak az egyházatyák, s amit újra megerősített a II. Vatikáni Zsinat.¹⁶ Ezzel kapcsolatban először Jézus nagy beszédére gondolunk, melyet a kafarnaumi zsinagógában az élet kenyérééről mondott el (vö. Jn 6,22-69), s melynek háttérében Mózes és Jézus alakja áll: Mózes, aki szemtől szemben beszélt Istennel (vö. Kiv 33,11), és Jézus, aki kinyilatkoztatta Istent (Jn 1,18). A kenyérről szóló beszéd ugyanis hivatkozik Isten ajándákára, melyet Mózes nyert népe számára a mannával a pusztában, ami valójában a Tóra volt, Isten életető Szava (vö. Zsolt 119; Péld 9,5). Jézus a maga személyében beteljesíti ezt az ősi előképet: „Isten kenyere az, aki alászáll az égből, és életet ad a világnak (...), én vagyok az Élet Kenyere (jn 6,33-35). „Itt a törvény személyé vált. A Jézussal való találkozásban, mondhatjuk, magával az élő Istennel táplálkozunk, valóban az »égi kenyeret« esszük.”¹⁷ A kafarnaumi beszé-ben János prológusa elmélyül: ha ott Isten Logosza testté lett, itt ez a test a világ életéért adott kenyérré válik (Jn 6,51), utalva arra az ajándékra, amellyé Jézus válik a kereszt misztériumában, s ezt megerősíti kijelentése a vérről, melyet italul adott (vö. Jn 6,53)-így az Eucharisztia misztériumában mutatkozik meg, hogy milyen az igazi manna, az igazi égi kenyér, Isten testté lett Logosza, aki önmagát adta értünk a húsvéti misztériumban.

Lukács elbeszélése az Emmauszi tanítványokról további reflexiót tesz lehetővé a Szó hallgatása és a kenyértörés kapcsolatáról (vö. Lk 24,13-35). Jézus a szombat utáni napon találkozott velük. Meghallgatta, amit csalódásukról elmondtak, és útitársul szegődve „elmagyarázta nekik az egész Szentírásban azt, ami róla szólt” (24,27). A két tanítvány ennek hatására más módon kezdi látni az írásokat ezzel a zarándokkal együtt, aki váratlanul oly érdeklődőnek mutatkozott az életük iránt. Ami azokban a napokban történt, most már nem kudarcnak, hanem beteljesedésnek és új kezdetnek látszik. Mindazonáltal ezek a szavak még nem elegendőek a két tanítványnak. Lukács elmondja, hogy a szemük csak akkor nyílt meg és csak akkor ismerték föl Jézust, amikor kezébe vette a kenyeret, elmondta az áldást, megtörte és odaadta nekik, de addig „a szemük fogva volt, hogy ne ismerjék fel őt” (24,16). Jézus jelenléte előbb a szavakkal, majd a kenyértörés gesztusával tette lehetővé a tanítványok számára, hogy

¹⁶ Vö. Sacrosanctum Concilium, 48, 51, 56; Dei Verbum, 21, 26; Ad gentes, 6. 15; Presbyterorum ordinis, 18; Perfectae caritatis, 6. – Az Egyház hagyományában találunk ilyen kitételeket: „Krisztus teste a Szentírást is jelenti”: Waltramus, De unitate Ecclesiae conservanda: 1,14, W. Schwenkenbecher (Hrsg.), Hannoverae 1883, 33; „Az Úr teste valóban étel és az vére valóban ital; ez az a nagy ajándék, amelyben ebben az életben részülhetünk, hogy az Ő testével táplálkozhatunk és az Ő véréit ihatjuk, nem csak az Eucharisziában, hanem a Szentírás olvasásával is. Isten Igéje ugyanis valódi étel és valódi ital, melyeket az Írások ismeretéből meritünk.”: Szent Jeromos: Commentarius in Ecclesiasten, III. in: PL 23, 1092A.

¹⁷ J. Ratzinger (Benedikt XVI.), Názáreti Jézus, Freiburg i. Br., 2007, 312.

felismerjék őt. Ők pedig új formában érezhetik azt, amit előzőleg vele együtt éltek át: „Nemde lángolt a szívünk, miközben szólt hozzánk az úton és magyarázta az írásokat?” (24,32.)

XVI. Benedek pápa: Porta fidei

XVI. Benedek pápa motu proprio kiadott apostoli levele, amellyel meghirdeti a Hit évét

Jn 6,27; Jn 6,28; Jn 6,29

3. Nem fogadhatjuk el, hogy a só ízét veszítse, sem azt, hogy véka alá rejtjük a világosságot (vö. Mt 5,13-16). A mai ember is érezheti annak szükségét, hogy a szamariai asszonyhoz hasonlóan menjen a kúthoz, hogy Jézust hallgassa, aki hív, hogy higgyünk benne és merítsünk a belőle fakadó élő vízből (vö. Jn 4,14). Újra föl kell fedoznünk, mit jelent táplálkozni Isten Igéjével, ahogyan azt az Egyház hűségesen ránk hagyományozta, és az Élet Kenyerével, ahogyan azt Ő adta át a tanítványainak (vö. Jn 6,51). Jézus tanítása ugyanis ma is ugyanolyan erővel visszhangzik: „Ne olyan eledelért fáradozzatok, amely elvész, hanem olyanért, amely megmarad az örök életre” (Jn 6,27). A hallgatóság kérdése ma is ugyanaz: „Mit kell tennünk, hogy Istennek tetsző dolgot cselekedjünk?” (Jn 6,28.) Ismerjük Jézus válaszát: „Istennek tetsző cselekedet az, hogy higgyetek abban, akit ő küldött” (Jn 6,29). Tehát a Jézus Krisztusba vetett hit az az út, amelyen biztonságosan eljuthatunk az üdvösségre.

Ferenc pápa: Lumen fidei

Ferenc pápa A hit világossága kezdetű enciklikája a püspököknek, a papoknak és diakónusoknak, az Istennek szentelt személyeknek és minden Krisztus-hívőnek a hitről

vö. Jn 6,30

18. A teljességnek, amelyre Jézus viszi a hitet, van egy másik döntő vonása is. A hitben ugyanis Krisztus nemcsak az, akiben hiszünk, nemcsak Isten szeretetének legnagyobb megnyilvánulása, hanem az is, akivel egyesülünk, hogy hinni tudjunk. A hit nem pusztán Jézusra tekint, hanem Jézus szempontjából, az ő szemével lát: részesedés az ő látásmódjából. Az élet számos területén hagyatkozunk másokra, olyanokra, akik a dolgokat nálunk jobban ismerik. Megbízunk az építésben, aki megtervezi a házunkat, a gyógyszerészben, aki elkészíti orvosságunkat, az ügyvédben, aki a bíróság előtt megvéd bennünket. Így tehát arra is szükségünk van, aki megbízható és szakértő Isten dolgaiban. Az ő Fia, Jézus úgy mutatkozik meg, mint aki kinyilatkoztatja nekünk Istent (vö. Jn 1,18). Krisztus élete – ahogyan ismeri az Atyát, amilyen teljes kapcsolatban él vele – új teret nyit az emberi tapasztalat előtt, ahová be tudunk lépni. Szent János a „hinni” ige különféle jelentéseivel fejezte ki a Jézussal való személyes kapcsolat fontosságát hitünk számára. Az „elhinni, hogy” igaz, amit Jézus nekünk mond (vö. Jn 14,10; 20,31) mellett János használja a „hinni Jézusnak” és a „hinni Jézusban” kifejezéseket is. „Hiszünk Jézusnak”, amikor elfogadjuk a szavát, az ő tanúságát, mert igazmondó (vö. Jn 6,30). „Hiszünk Jézusban”, amikor személyesen befogadjuk életünkbe, és ráhagyatkozunk azáltal, hogy a szeretetben ragaszkodunk hozzá és követjük, végig az úton (vö. Jn 2,11; 6,47; 12,44).

Hogy megismerését, befogadását és követését lehetővé tegye számunkra, Isten Fia magára öltötte emberi testünket, s ezáltal a látás, amellyel az Atyát látja, emberivé is vált, egy az

időben végigjárt úton. A keresztény hit az Ige megtestesülésébe és testi feltámadásába vetett hit; hit abban az Istenben, aki annyira közel jött hozzánk, hogy belépett a történelmünkbe. A hit Isten Fiában – aki a Názáreti Jézusban emberré lett – nem szakít el a valóságtól, hanem lehetővé teszi, hogy megértsük annak legmélyebb jelentését, felfedezzük, mennyire szereti Isten és szüntelenül maga felé irányítja ezt a világot; ez vezeti a keresztény embert arra az elkötelezettségre, hogy elszántabban járja földi életének útját.

2.3. Liturgikus vonal

2.3.1. Evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának szövegeivel

A mai *evangélium* (Jn 6,24-35) alapján a szentmise szövegeinek középpontjában egyrészt a mennyei kenyér, valamint az Oltáriszentség áll, illetve ehhez is kapcsolódóan pedig leginkább az evangélium következő sorát tekinthetjük a miseszövegek alapjának: „Ne olyan eledelért fáradozzatok, amely megromlik, hanem olyanért, amely megmarad az örök életre”.

Megjelenik a mennyei kenyér kapcsán Isten gondviselésének témája is. A *kezdőénekben* (Zsolt 69, 2. 6) hallhatjuk: „Istenem, jöjj segítségemre, Uram, siess, segíts meg engem! Segítöm és megmentöm te vagy, én Istenem, ne késlekedj!”. Ez a gondolat a *kezdő könyörgésben* is visszaköszön: „Urunk, boldogan vallunk téged teremtő és gondviselő Istenünknek”.

Az *olvasmányban* (Kiv 16,2-4.12-15) szintén Isten gondviseléséről és a mennyből hullatott kenyérről hallhatunk, mely történetre az evangéliumi szakaszban is történik utalás. A *válaszos zsoltár* (Zsolt 77,3.4bc.23-24.25.54) szintén ehhez az elbeszéléshez kapcsolódik: „Mennyei kenyeret adott nékik az Úr. Parancsot adott a felhőknek odafönn, és az ég kapuit megnyitotta. Eledelül mannat hullatott, mennyei kenyeret adott nékik. Angyalok kenyerét ette az ember, eledelt küldött nékik bőséggel”. És ehhez kapcsolódóan megjegyzi a zsoltáros, „Hirdetjük a jövő nemzedéknek az Úr dicsőségét és erejét, a csodákat, amelyeket véghezvitt”.

A *szentleckétől* (Ef 4,17.20-24) kezdve válik dominánssá a spirituális dimenzió, a lelki megújulás, valamint a lelki táplálék gondolata. Az ezeusiakhoz írt levélben hallhatjuk a következőket: „ne éljeteztek úgy, mint a pogányok, akik hiábavalóságokon járatják az eszüket. Újuljatok meg lélekben és érzéseitekben. Öltsetek magatokra az új embert, aki az Istenhez hasonló, igaz és valóban szent teremtmény”. Az *alleluja vers* (Mt 4,4b) Krisztus megkísértésének történetéből idézi az Úr szavait: „Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével is, mely Isten ajkáról való”. Ez szintén kapcsolódik az evangéliumi biztatásra, mely szerint olyan eledelért érdemes fáradozni, mely megmarad az örök életre.

Az *egyetemes könyörgések* fókuszában döntően az Oltáriszentség témája áll, mely mint Krisztus teste, a lelki táplálék forrása. „Könyörögjünk, testvéreim, az irgalmas Istenhez, aki Krisztus által táplálja éhező lelkünket!” (papi bevezető); „Add, Urunk, hogy mindig éhezzük és szomjazzuk a te igazságodat!” (első könyörgés); „Az Oltáriszentség gyakori vétele táplálja és erősítse a keresztény népet!” (második könyörgés); „A szenvedők vigasztalást, a bajbajutottak segítséget nyerjenek a szentáldozásból!” (negyedik könyörgés); „A szent Útravaló által

megeősítve távozzunk a földi életből!”(ötödik könyörgés). A harmadik könyörgésben az üdvösség vágya kerül előtérbe: „A földi jólétért való küzdelem ne oltsa ki a népekben az örök üdvösség vágyát!”. A papi záró könyörgés hasonlóképp az örök életért fohászkodik: „Tekints irgalmas szemmel hozzád könyörgő népedre, és engeddd úgy boldogulni a földön, hogy elnyerje az örök életet! Krisztus, a mi Urunk által”.

A két választható *áldozási ének* közül az első, ószövetségi szakasz (Bölcs 16,20) a mennyei kenyér kapcsán zengi az Úr dicséretét: „Mennyei kenyérrel tápláltál minket, Istenünk; minden gyönyörűség és minden íz édessége megvan benne”. A második (Jn 6, 35) pedig az aktuális evangélium szavait ismétli meg: „Én vagyok az élet kenyere. Aki hozzám jön, többé nem éhez, s aki bennem hisz, nem szomjazik soha”. Az *áldozás utáni könyörgés*ben egyszerre jelenik meg a mennyei táplálék, a gondviselés és az örök élet, örök megváltás gondolata: „Istenünk, mennyei eledellel táplálad lelkünket. Oltalmaz minket állandó pártfogásoddal, hogy örök megváltásodra is méltók legyünk. Krisztus, a mi Urunk által”.

2.4. Pedagógiai vonal:

2.4.1. Tantörténetek

A drágakő

Egy Indián bölcs asszony, amikor a hegyekben utazgatott, egy folyóban talált egy különösen értékes követ. Másnap találkozott egy másik utazóval, aki éhes volt, így hát a bölcs Indián asszony kinyitotta a csomagját, és megosztotta ennivalóját a vándorral. Az éhes utas meglátta a drágakövet az Indián asszonynál, és kérte őt, hogy adja neki. A nő habozás nélkül neki adta a követ. A vándor örvendezve jó szerencséjén továbbállt, hiszen tudta: a drágakő olyan értékes, hogy élete hátralévő részében nem kell többé szűkséget szenvednie. Ám néhány nappal később a vándor visszatért az Indián asszonyhoz, és visszaadta neki a követ. „Gondolkoztam...”– szólalt meg. „Jól tudom milyen értékes ez a kő, de visszaadom abban a reményben, hogy adhatsz nekem valamit, ami még értékesebb. Add nekem azt a valamit belőled, ami képessé tett arra, hogy nekem add a követ.

Forrás: <https://kozosgondolatok.wordpress.com/szep-gondolatok-gyujtemenye/tanmesek/>

Kép forrása: <http://csillaggondolatok.blogspot.com/2015/08/csillag-vandor.html>

Elmélkedés (részlet)

Ócsai József - Évközi idő, B év, évközi idő 18. vasárnapja

Kedves Testvérek!

Az elmúlt vasárnap hallottuk az evangéliumban a csodálatos kenyérszaporítás történetét, amely a János evangélium egyik legszebb részének az előkészítése: az úgynevezett eucharisztikus beszédnek. Ennek a beszédnek első részét hallottuk a mai evangéliumban, s még további három vasárnap bontakozik ki ez a beszéd a maga teljes szépségében.

A kenyérszaporítás csodája után Jézus elmenekül az őt királlyá tenni akaró tömeg elől. Átkel a Genezáreti-tó túlsó oldalára, ahol másnap rátalál a tömeg. Jézus kíméletlenül leleplezi szándékukat: "Bizony mondom nektek, nem azért kerestetek, mert csodajeleket láttatok, hanem mert ettetek a kenyérből és jóllaktatok."

A csoda Jézus földi működésének idején soha nem valami cirkuszi látványosság célját szolgálta, hanem azok Jézus tanítását voltak hivatva igazolni. Elsősorban azt, hogy Jézus az Istentől jött, vagyis hogy ő az Isten Fia. Mert csodát egyedül Isten tehet. Ahol tehát csoda van, ott az Isten van jelen kézzelfogható módon. Az emberek, akik jelen voltak a kenyérszaporítás csodájánál, azok nem azért keresik tehát Jézust, mert a csoda igazolta számukra mindazt, amiről Jézus azelőtt beszélt. Erre a csodára teljesen vakok. Bár megvan bennük a jószándék, mert fölteszik a kérdést: "Mit tegyünk, hogy Istennek tetsző dolgot cselekedjünk?" S Jézus meg is adja a választ: "Istennek az tetszik, ha hisztek abban, akit küldött." - vagyis higgyenek benne, hisz csodát láttak. De a tömeg vak erre a csodára, mintha meg sem történt volna: "Hát te milyen csodajelet teszel, hogy lássunk és higgyünk neked?" Ők nem látták a csodát, csak annyit észleltek az egészből, hogy jóllaktak, és szeretnék, ha ez máskor is így lenne. Vagyis ha Jézus egy olyan királyuk lenne, aki nap, mint nap eléjük varázsolja a kenyeret, s nekik az égvilágon semmit nem kellene dolgozni.

Kedves testvérek! Egy kis beleéléssel képzeljük magunkat Jézus helyébe! Már jó ideje tanítja az embereket Isten Országának örömhírére, egymás után teszi a csodáit, melyek igazolják az ő tanítását, és azt, hogy ő Istentől jött. És az emberek egyszerűen semmit nem vesznek észre belőle. Csak az érdeklő őket, hogy jóllakjanak, és a betegségeiket meggyógyítsa Jézus. Közülünk hányan adták volna már fel a küzdelmet ilyen közömbösség láttán! De Jézus nem adja fel. A közömbösség és meg nem értettség ellenére beveti kulcsfontosságú tanítását az Eucharisztiairól: "Én vagyok az élet kenyere. Aki hozzám jön, többé nem éhez, és aki bennem hisz, soha nem szomjazik." Jézus nem törődik azzal, hogy szavai pusztába kiáltó szó lesz, hogy erre a tanításra sokan kiábrándulnak belőle. Ő nem hajlandó az igazságot feladni holmi tiszavirág életű népszerűségért.

Mindez azonban nemcsak akkor történt meg, hanem a történelem során napjainkig ismétlődik a közömbösség és meg nem értés sorainkban is. Azok között, akik keresztényeknek vallják magukat, akik még úgymond a templomba is eljárnak, akik Jézus közelében vannak. De sokszor úgy vannak Jézus körül, mint az a tömeg a kenyérszaporítás után, amelyik pont a lényegét nem vette észre a csodánál.

Sokszor tapasztalom, hogy az emberek úgy vannak jelen a szentmiséken, hogy testben ott vannak, de lélekben máshol. És itt nem azokat értem, akik egyszer, egy évben bevetődnek a templomba és nem tudják hogyan viselkedjenek, mikor kell leülni, fölállni, letérdelni, keresztet vetni. Azokat értem ezalatt, akik vasárnapról vasárnapra itt vannak a világ legnagyobb csodájánál, a szentmisén, és mindent csinálnak - rózsafüzért vagy az örökimádást imádkozzák - csak éppen a szentmisére nem figyelnek. Merész összevetéssel ezek pontosan olyanok, mint az a tömeg, akik ott voltak a kenyérszaporításon és mégsem látták a csodát, csak annyit tapasztaltak, hogy jóllaktak. Nem arról van szó, hogy nem szabad a rózsafüzért, vagy az Örökimádást imádkozni, de nem a szentmisén. Olyan ez, mint amikor az ember orra előtt ott van egy frissen kisült étvágygerjesztő kenyér, és mégis a száraz penészes kenyeret eszi.

De hétköznapi életünkben, imáinkban is tudunk úgy viselkedni, mint a tömeg, amely jóllakott. Akkor, amikor csak a magunk kis hasznát, érdekét nézzük. Amikor csak addig vagyunk keresztények, amíg a templomban vagyunk, máskülönben ugyanúgy viselkedünk, mint akik nem járnak templomba. Úgy viselkedünk, hogy az a tény, hogy meg vagyunk keresztelve, vagyis részesültünk a megváltásban, semmit nem jelent számunkra.

(...)

Kedves testvérek! Rajtatok áll, hogy kinyitjátok-e szemeiteket és hajlandók vagytok meglátni Jézus csodáját, mely igazolja azt, hogy ő az Istentől jött, s hogy csak ő mutatja meg az Istenhez vezető utat. Rajtatok áll, hogy rá mertek-e lépni erre az útra és vállalni azt is, hogy változtassatok életeteken. Rajtatok áll, hogy az örök élet kenyérével, az Eucharisziával éltek-e lelketek üdvösségére, bekapcsolódtok-e a szentmise legtökéletesebb imádságába, vagy pedig csak végigülitek a szentmisét úgy mint eddig. Istenben bízva és segítségét kérve biztatlak benneteket: merjeteek változtatni, merjeteek nemet mondani hamis emberi elvárásoknak, ha igazán az emberhez méltó boldogságot akarjátok.

Ámen.

Forrás: <https://www.plebania.net/dolgozoszoba/?op=gondolatok&csop1=v>

2.4.2. Evangélium témáját feldolgozó vers

Vargha Gyuláné (ford.) – Isten vezet

Szememmel én vezetlek téged,
Amerre mégy, veled megyek.
Utat török, s nem árthat néked
Sötét völgy, vagy zordon hegyek,
Járj szárazon, vagy víz felett,
Orcámnak fénye hűn vezet.

Szememmel én vezetlek téged,
Kegyelmem is hűn támogat;
Nem engedem inogni lépted,

Bátran rám bízhatod magad,
Pusztákon át a mennybe fel
Erős karom hordoz, emel.

Szememmel én vezetlek téged,
Beváltom az ígéretet,
Ha napra nap jön, évre évek,
Ha szép napot ború követ,
Míg élted földi útja tart.
Megláthatsz színről-színre majd.

Forrás: <https://www.istenesversek.hu/isten-vezet/>

Reményik Sándor – Csendes csodák

Ne várd, hogy a föld meghasadjon
És tűz nyelje el Sodomát.
A mindennap kicsiny csodái
Nagyobb és titkosabb csodák.

Tedd a kezed a szívedre,
Hallgasd, figyeld hogy mit dobog,
Ez a finom kis kalapálás
Nem a legcsodásabb dolog?

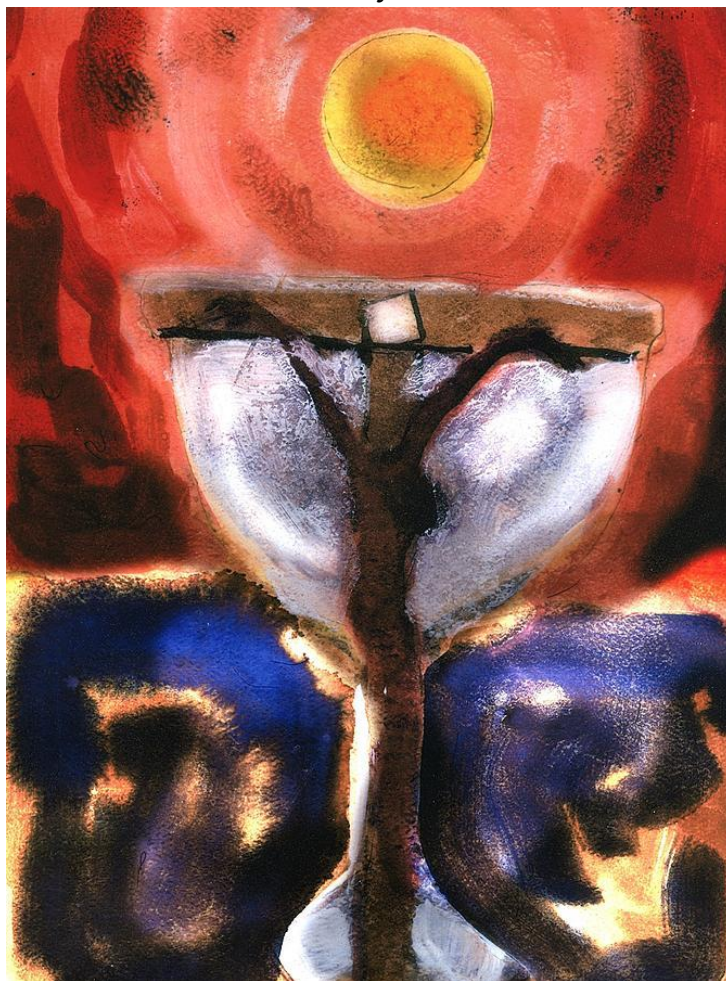
Nézz a sötétkék végtelenbe,
Nézd a szürke kis ezüstpontokat:
Nem csoda-e, hogy árva lelked
Feljük szárnyat bontogat?

Nézd, árnyékod, hogy fut előled,
Hogy nő, hogy törpül el veled.
Nem csoda ez? S hogy tükröződni
Látod a vízben az eget.

Ne várj nagy dolgot életedbe,
Kis hópelyhek az örömök,
Szitáló, halk szírom-csodák:
Rajtuk át Isten szól: jövök.

Forrás: <https://www.istenesversek.hu/remenyik-sandor-csendes-csodak/>

2.4.3. Evangéliumhoz tartozó festmények

Daniel Bonnell: Eucharisztia

<https://pixels.com/featured/eucharist-daniel-bonnell.html>

2.5. Kérdések az evangéliumhoz

Milyen gyakran járulok szentáldozáshoz?

3. Oratio – imádság

3.1. A szentmise első könyörgése

Urunk, boldogan vallunk téged teremtő és gondviselő Istenünknek. Oltalmazd mindenkor híveidet: újítsd meg bennünk kegyelmi adományaidat, és megújult életünket őrizd meg jószágosan. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.

4. Contemplatio – szemlélődés (fotók)

Victoria Knobloch fotója

<http://dharmaeye.com/gallery-shop/transcendence/>

5. Condivisio – megosztás

5.1. Örömhír megfogalmazások

Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

Jézus Krisztus az élet kenyere.

6. Actio, operáció – tettekre váltás

6.1. Tanúságtétel megfogalmazások

Engem ez az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

Törekedjek megmaradni a kegyelmi állapotban, hogy készen álljak mindig a szentáldozásra.